

MAGYAR LAP

Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 232 (2794) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Moszkva külső védelmi övezetében folynak a harcok

Odessza lángokban áll. — Kazánba, vagy Tifliszbe költözik a szovjet kormány (?)

Kalinin és Kaluga már napok óta német kézen van

A vjaszmai szovjet seregek teljes pusztulása után most a brjanszki térségben bekerített szovjet erők is megsemmisültek s ma már a szovjet hadijelentés is beismeri, hogy a vörös csapatoknak vissza kellett vonulniuk. Moszkva felé három irányban törnek előre a német csapatok s a harcok már a főváros külső védelmi övezetében folynak, miközben — a vörös hadsereg biztatására, vagy a háborgó amerikai és angol közvélemény megnyugtatására szánt? — angol kísérleti léggömb is szétbukadt és egészen kicsire zsugorodott össze: nem tízezer angol katona szállt partra Archangelszkben, hanem csak

néhány száz. És ez sem azzal a céllal, hogy harcbaszálljon a német csapatokkal, hanem csupán a hadianyagszállítások megbeszélése céljából.

Érdekes hír érkezett Tokióból Eszerint a moszkvai japán nagykövetet a külügyi népbiztosság felszólította, készüljön fel a Moszkvából való elutazásra. Hogy az utazás hová és milyen céllal történik, arról nem szól a jelentés. Az azonban alig tekinthető fel a Szovjet mai, amugy is szorongatott helyzetében, hogy látogatásra való felszólításról volna szó, különösen akkor, amikor, hír szerint, a távolkeleti szovjet hadsereget is a nyugati frontra kellett vezényelni.

súlyos károkat okozott. Ezeknek a támadásoknak a jelentősége akkor világlik ki, ha meggondoljuk, hogy a Szovjetunió három nagy ipari és hadfelszerelési központjának egyike a szovjet főváros, sőt egyes hadfelszerelési cikkek gyártásában a szerepe egyedülálló. (MTI)

Helsinkiből jelentik: (NTI) Finn hi-

vatalos jelentés szerint a finn légierők október 14-én és 15-én több helyen bombázták a murman vasutvonalat. A pályatestet sok helyen széttrancsolták. A szállítót vonatot három telitalálat ért. Eltaláltak ezenkívül négy mozdonyt. A finn vadászgépek négy szovjet gépet, a légvédelem egyet, a tábori tüzérség ugyancsak egy gépet lőtt le.

A Szovjet adja az emberanyagot — Anglia az időt

Rómából jelentik: (MTI) Londonban lázasan tanulmányozzák a Kaukázus védelmének kérdését. Wavell Teheránban állandó megbeszéléseket folytat a kaukázusi szovjet katonai parancsnokokkal. Ez mindennél jobban bizonyítja, milyen nagy súlyt helyeznek a Kaukázusra. Ezeket a tanácskozáson sokat beszéltek a végső győzelem ügyéről is: Megállapították, hogy a végső győzelem kivívásához három tényezőre van szükség: emberekre, fegyverekre és időre. A tárgyalásokon résztvevő amerikai megfigyelő kijelentette, hogy a fegyvereket Amerika szállítani fogja. A Szovjet gondoskodik az emberanyagáról. Végül Anglia adja az időt. Anglia, mint a multban, ezúttal is másokkal akarja a háborút megvívni. A közép- és közelkeleti

angol hadsereg egész létszáma 800.000 főre tehető. Ebből azonban csak száz-ezer angol, a többi „birodalmi, vagy szövetséges”. Sok gondot okoz Angliának az iráni helyzet is.

SZÉTPUKKADT AZ ANGOL LÉGGÖMB: CSAK NÉHÁNY SZÁZ ANGOL ÉRKEZETT ARCHANGELSKBE — TÁRGYALNI

Londonból jelentik: (B. T.) Azokkal a jejelentésekkel kapcsolatban, melyek angol hadtesteknek Archangelszkben történt partraszállásáról szóltak, Londonban helyreigazításként megjegyzik, hogy csupán néhány száz angol katonáról van szó, akik a hadianyagszállítás megbeszélése céljából érkeztek Moszkvába. (MTI)

Moszkvától nyugatra történik a német áttörés

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda értesül, Kalinin és Kaluga városok már napok óta német kézen vannak. A harc már Moszkva külső védelmi övezetében tombol. (MTI)

Londonból jelentik: (Reuter) A moszkvai rádió bemondója csütörtökön kora reggel közölte: A német áttörés Moszkvától nyugatra történt. (MTI)

Bukarestből jelentik: (NTI) A román hadijelentés közli: Csapataink áttörték Odessza védelmi vonalát, az ellenség az egész arcvonalon visszavonulóban van. Gnjljakovo, Dalnjik és Tararea 8 óra óta kezünkben van. Hadműveleteink tovább folynak. Odessza lángokban áll. (MTI)

Moszkva jelenti: Csapataink kénytelenek visszavonulni

Londonból jelentik: (Reuter) A szerda éjféli szovjet orosz hadijelentés így szól:

Október 15-ére virradó éjszaka az arcvonal nyugati részén a német hadsereg nagy gépesített erőket és nagymennyiségű harcokcsit harcbanvetve, áttörte védelmi vonalunkat. Csapataink kénytelenek visszavonulni. MTI

Ankarai jelentés szerint — mint a Mai Nap értesül — a török rádió moszkvai híradás alapján közölte, hogy a népbiztosok új fővárosa a Moszkvától

600 kilométerre levő Kazán lett. Ankarai külképviseleti körökben úgy tudják, hogy ezt a hírt a moszkvai rádió is megerősítette. A külképviseletek tagjai is elhagyták Moszkvát.

Istanbulból jelentik: (B. T.) Jól értesült külföldi körök szerint Moszkvában már erősen folyik a népbiztosságok iratainak az elszállítása. Ugy tudják, hogy a szovjet kormány nem az Ural vidékére, vagy valamelyik távolabbi helységbe akarja székhelyét áttenni, hanem Tifliszbe.

Három irányból támadják Moszkvát a németek

Az Új Nemzedék írja: Londoni jelentés szerint a Moszkva ellen indított német támadás a Kalininnál bekövetkezett frontáttöréssel tovább folytatódott és a németek most már abban a

helyzetben vannak, hogy három irányból támadhatják Moszkvát. Legerősebb a támadás Orel és Vjaszma felől.

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő Moszkva elleni támadása ismét

Amerikai lap cikke Anglia „véráldozatáról”

Newyorkból jelentik (NTI): A Chicago Tribune vezércikkében foglalkozik a londoni Daily Scotch-ben megjelent nyilatkozattal, amely szerint esztelenesség volna azt hinni, hogy a szövetségesek megnyerhetik a háborút a nélkül, hogy az Egyesült Államoknak a vére is folyna.

A Chicago Tribune emlékezteti a Daily Scotchet arra hogy az angolok eddig kevés vért áldoztak. Mialatt a Szovjet élet-halálharcát vívja, Anglia semmit sem tesz. Nemcsak moszoni viselkedése, hanem az utóbbi két esztendő történelmének tanulsága is arra készíti Amerikát, hogy hidegen fogadja az olyan angol követeléseket, melyek Amerikától véráldozatot kívánnak. Jugoszláviát és Görögországot az angolok kergették

a háboruba, majd becstelen módon cserbenhagyták. Dünkirchennél a franciákat és belgákat faképnél hagyták, csak azért, hogy saját bőrüket megmentse. Most Anglia miatt a Szovjet elvérzik, mialatt Anglia csapatait a szigeten őrzi és az Egyesült Államok vérontását követeli. Az amerikai vér azonban nem az angol sziget megmentéséért foly, hanem az angol birodalom fenntartásáért. (MTI.)

ELFOGTÁK A FINNEK A HETEDIK SZOVJET HADSEREG VEZÉRKARÁT

Helsinkiből jelentik: (Stéfani) Hatásos tüzérségi előkészítés után a Petrozskojótól északkeletre működő finn gycrs és páncélos osztagok elfoglalták Gramoszkroje falut. Igen sok foglyot ej-

tettünk és elfogtuk a nagy zsák központjába szorult 7-ik szovjet hadsereg vezérkarát. (MTI)

ELUTAZÁSRA SZÓLÍTOTTAK FEL A MOSZKVAI JAPAN NAGYKÖVETET

Tokióból jelentik: (NTI) A moszkvai japán nagykövetség szerdán táviratban közölte a japán külügyminiszteriumban, hogy a szovjet külügyi népbiztos-sága távbeszélőn felszólította, hogy készüljön fel szerda estére a Moszkvából való elutazásra. Az utazás célját nem közölték. (MTI)

500 EZER KIS ÓVÓHELYET KAPTAK LONDON LAKOSAI

A Pest lisszaboni külön tudósítójának ankarai jelentése szerint Londonban hivatalosan közölték, hogy eddig már több mint 500.000 kis óvóhelyet esztottak szét a lakosság között. Ezek a kis óvóhelyek lakásokban állíthatók fel, két ágyat tartalmaznak és egész befogadóképességük négy személyre szól. Eddigi tapasztalatok szerint különösen légnyomás és szilánkok ellen jó védelmet nyújtanak. Londonban attól tartanak, hogy a főváros ellen a német légitámadások rövidesen rendkívül nagy méreteket öltenek.

MILLIÓK PUSZTULNAK EL MOSZKVABAN SZTALIN PARANCSÁRA

Rómából jelentik (Stefani): A *Messagero* szerint még ismeretlen az útjánal, amelyet a Szovjet támadóerejének végleges megsemmisítése és átöröszése után a diadalmos szövetség hadseregeket követni akarnak. De Stalin már a robanó események alapján hozza intézkedéseit és elhatározta a főváros lakosságának feloldozását. A vételezők az Uralon túra menekülnek, hogy Szibériában jobbotassák Lenin féklyóját, de a népnek tovább kell küzdenie börtönében, amely sírjává válik. A marxisták a főváros lakosságát áldozati bárányként ajánlják fel az elenségnak. Ha a városban megkezdődik a harc, milliók lesznek, akiknek nincs lehetőségük a menekülésre és kénytelenek lesznek elpusztulni irgalom nélkül Stalin kedvéért. (MTI)

MA KERÜL A KONGRESSZUS ELÉ A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY MEGVALTOZTATÁSÁRÓL SZÓLÓ JAVASLAT

Washingtonból jelentik (NTI): A képviselőház külügyi bizottsága elfogadta Roosevelt javaslatát a semlegesítő törvény megváltoztatása ügyében, olyan értelemben, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi hajóit fel lehet fegyverezni. A javaslat valószínűleg ma kerül a ház plénuma elé. (MTI)

ANGOL BEREPULES NEMETORSZÁG FÖLÉ

Berlinből jelentik (NTI): A csütökre forduló éjszaka az angol légi erők kislétszámú egységei berepültek Nyugat-Németország fölé és ott repesz- és gyújtóbombákat dobtak le. Csak kis károkat okoztak. Eddigi jelentések szerint az éjszakai vadászok és a légvédelmi három angol gépet lőtt le. (MTI)

Jóváhagyták az okányi Polgári Kör alapszabályait. A Hivatalos Lap legújabb száma közli, hogy a belügyminiszter az Okányi Polgári Kör alapszabályait jóváhagyta.

A Biharmegyei Jegyző Egyesület első közgyűlése

Nagyvárad. Saját tud. A Biharmegyei Jegyző Egyesület ma tartotta a felszabadulás óta első rendes évi közgyűlést a vármegyeházán. Résztvettek a gyűlésen, mint központi kiküldöttek: dr. Pogány József és Tass Árpád. Papp Béni, az egyesület elnöke nyitotta meg a közgyűlést a magyar Hiszekegy elimádkozásával, majd üdvözölte a megjelent vendégeket, élükön Cziffra Kálmán főispánnal és Nadányi János alispánnal, akik — mint mondotta — megértő barátai a jegyzői karnak. Ismertette a jegyzői kar munkásságát, problémáit, kívánságait.

Cziffra Kálmán főispán és Nadányi János alispán megköszönték az üdvözlést és további támogatásukról biztosították a jegyzői kart.

Ezután dr. Pogány József, az Országos Jegyző Egyesület kiküldötte is-

mertette az egyesület célkitűzéseit, tevékenységét.

Tass Árpád, az egyesület keretében működő árvaház üdvös voltáról beszélt, s kiemelte, hogy az árvaház 120 jegyzői árvát nevel teljesen díjtalanul, 150 jegyző-gyermeket részesít családi nevelésben és 400 árvát tanulmányi segélyben, összesen mintegy 240 ezer pengő összeg erejéig. Ez az összeg egyelőre csekély, de reméli, hogy a viszszaesetelt területek jegyzői kara is kivesszi részét ennek az intézménynek a támogatásából. Bejelentette még, hogy Kolozsváron internátust létesítenek a jegyző-gyermekek részére.

A gyűlés lapunk zártakor még tart. Ennek folyamán sor kerül a tisztikar megválasztására, mely értesülésünk szerint a régi marad.

Közgyűlést tart csütörtökön délután a város

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozata

Nagyvárad. Saját tud. Jelentették, hogy október 16-án, csütörtökön délután 5 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a törvényhatósági bizottság tagjait dr. Hlatky Endre főispán. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán mindössze öt pont szerepel: a városi közigazgatási és üzemi tisztviselők és egyéb alkalmazottak téli beszerzési segélyének engedélyezése, öt kezelői állás irodaségdítási állássá való átszervezése; Hegedüs István másodosztályú adótitkár kinevezésének bejelentése, a Rimanóczy szálló, fürdő, kávéház és étterem bérbeadásának az ügye és végül a gróf Tisza István-ut burkolására vonatkozó előterjesztés.

A tisztviselők téli beszerzési segélye mintegy 58 ezer pengő tesz ki, az állandó jellegű ideiglenes alkalmazottaké 12 ezer pengőt. Fedezetül szolgálhat erre az 1941. évi költségvetésben érték-ámkól többeltevételként jelentkezett és ténylegesen befolyt 94 ezer pengő. Az üzemi alkalmazottak beszerzési segélye így oszlik meg: a villamosműnél mintegy 26 ezer pengő, a vízműnél 11 ezer pengő, a csatornaműnél 9 ezer pengő, a köztisztviselők üzemi pedig 21 ezer pengő. A fedezet erre is meg van.

Az öt kezelői állásnak irodaségdítési állássá való átszervezésére azért van szükség, mert a kezelői és díjnoki állások aránylag nagy száma miatt a kezelői státusban az előléptetési lehetőség erősen korlátozott.

A Rimanóczy-komplexumra meghirdetett versenytárgyalásra a következő négy bérleti ajánlat érkezett be.

1. Kiss Lajos nagyváradi lakos jelenlegi bérleti részéről, aki a szálloda és fürdő bérletére évi 23.000 pengőt ajánlott fel.

2. Rimanóczy László nagyváradi la-

kos részéről, aki a szálloda és fürdő bérletére évi 35.000 pengőt ajánlott fel.

3. A Royal-Rim R. T. nagyváradi cég jelenlegi bérleti részéről, mely részvénytársaság a kávéház és étterem bérletére évi 17.000 pengőt ajánlott fel.

4. Tumbász Lajos budapesti lakos részéről, aki a szálloda, gőzfürdő, étterem és kávéház bérletére évi 30.000 pengőt ajánlott fel.

Az ajánlatok felbontása után elkészült az express levélben Hächstembergi Maxim Andor nyugalmazott tengerész kapitány budapesti lakos bérleti ajánlata, aki a szálloda, gőzfürdő, étterem és kávéház bérletére 40.000 pengő évi bért ajánlott fel.

Tekintettel arra, hogy az eddigi 35 ezer 899 pengő bérösszeggel szemben Rimanóczy László és a Royal-Rim R. T. ajánlata legelőnyösebb, amennyiben a két ajánlattevő által felajánlott bérösszeg 52.000 pengőt tesz ki, a kávéház és étterem bérletére, miután ezen bérleményre csupán a Royal-Rim R. T. tett ajánlatot, de ajánlatában az eddigi 16.733 pengő bérösszeggel szemben csupán 17.000 pengő évi bért ajánlott fel, a kisgyűlés legutóbb úgy határozott, hogy a kávéház és étterem bérletét évi 17.000 pengő alánbár ellenében, de csak a 600—1941. M. E. számú rendelet alapján megszüntetett bérlet tartamára vagyis folvó évi november 1-től 1944. évi december 31-ig terjedő 3 (három) évi és két fűvi időtartamra a jelenlegi és egyedül pályázó Royal-Rim R. T.-nak adják bérbe, míg a fürdő és szálloda bérletére vonatkozólag a közgyűlésen közvetlenül fog javaslatot tenni Klemens Bezsó tanácsnok.

A gróf Tisza István-ut burkolására vonatkozólag Altnóder Endre műszaki tanácsos javaslatot tesz, hogy a munka Wohl Dezső budapesti mérnök-vállalkozó által végeztessék el, 161.500 pengő értékben oly módon, hogy a burkolat a Vitéz-utcaól az Aradi állami utig 850 fm. hosszban és 7 méter szélességben hajtassék végre.

Büszke örömmel

köszöntünk benneteket román börtönökből szabadult kálváriás magyarokat, akik tegnap este összegyűltek merész vállalkozástok kezdő napjának két éves fordulóján, hogy az emlékezés szárnyán visszaszálljatok azokba az időkbe, amikor életek értékét magatok sem becsültétek többre egy fületlen gombnál. Bajtársak voltatok a hazdéri vállalt munkában, bajtársak voltatok a nyomorúságban s bajtársak voltatok az este is a visszaemlékezés óráiban éppen úgy, mint a nótás, vidám fehérszattalnál. Őszintén megvalljuk, irigyeltünk benneteket, akiket a sors olyan helyre állított, ahol megmutathattátok, hogy a régi magyar virtus, a merész tettek vállalása, az életnek a közös jóért való kockára tevése nemcsak a régmúlt, hanem a mai idők magyarjaiban is eleven valóság. Veletek szálltunk az emlékezés szárnyain a ma két éve kezdődő rabságotokban is s lelki szemünkkel láttunk benneteket a megrémült elnyomó szuronyai és élesre töltött golyószórói között. Láttuk a gyávák dühtől eltorzult ábrázolatát; veletek voltunk a dohos börtön pries-csein; megizlettük a büzös dezsák undorító moslékját; lestük a börtön röhjainak híreket közlő drótnélküli láviratát; s együtt döngöttük veletek a keserves robotok taposó-malmát. De veletek szállt a közös imánk is az Istenhez, aki magyarnak teremtet benneteket s megengedte, hogy ezért szenvedhettek is. Ott álltunk a katolikus pap mellett, amint a „Te benned biztunk“ kalvinista zsol-tárt énekelte s megértettük a keménynyakú kalvinista prédikátort is, aki megkönyebbült és bizó lélekkel küldte jóhását az ének szárnyain a Szűzanyához. Milyen nagyok voltatok akkor! S mikor imára fogtátok össze kezeteiket tanítók, papok, érdes kezű keltkészi és csiszolt agyú szellemi munkások, megnőtt bennünk a hit, hogy túl minden börtönön, túl minden elnyomótáson, kisebbségi sorson, trianoni szétdaraboltágon van még magyar, van még magyar élet, van összefogás, van magyar erő s lesz még feltámadás. Hittünk, mert ott voltatok Ti, Máramarosszigetétől le Temesvárig, Nagyváradtól a csiki remete barlangjáig s pusztá jelenlétékkel is több álmatlan éjszakát okoztatok a dolyfős elnyomóknak, mintha a vállalt feladatokat el is végeztétek volna. Büszkéek vagyunk rák, de külön büszkéek vagyunk arra a társalokra, aki a csüggedő lelkék közé merte csempészni az első tréfát s belopni az első dall. Vagy arra, aki a vallató poroszloknak bátran a szemébe vágta, hogy Trianon nem koporsó és az életért, a jövőért, az új magyar ezerévért Nektek is jogotok van küzdeni. Ilyennek szerelnénk látni ezután is benneteket, merészeknek, keményeknek, összelátóknak; magyaroknak. S a legfelsőbb helyről jött elismerés és kitüntetés mellett fogadjátok el e nevezetes évfordulótok alkalmából a szürke hétköznapi magyarjainak köszöntését is.

GLODIUST FOGADTA A BOLGÁR KIRÁLY

Szófiából jelentik: (NTI) A bolgár király tegnap fogadta Clodius német követet. (MTI)

Hirdessen Magyar Lapokban

Ma és minden péntek este Halaszle a „MÁTYÁS“ söröző és étteremben Szilágyi Dezső-utca 5. Éjjel 3-ig nyitva.

Megsemmisültek a brjanszki katlanban körülzárt szovjet erők is

Befejezéshez közeledik a hatalmas kettős bekerítő csata. — Fontos szovjet vasuti csomópontot foglaltak el a német-olasz csapatok

Vezéri főhadiszállás: (NTI) A véderő főparancsnokság jelenti:

A brjanszki és vjaszmai kettős csata befejezéshez közeledik. A mai napon a brjanszki katlanban körülzárt erőket is szétvertük, az ellenség legsúlyosabb vesztesége mellett. Az innen délre fekvő erdővidék megtisztítása még folyamatban van. Ebben a hatalmas átütő csatában résztvett német erők tömege máris szabaddá vált már hadműveletek folytatására. Eddig 550.000 foglyot ejtettünk és 888 páncélkocsit, 4133

ágyut zsákmányoltunk, vagy semmisítettünk meg. (MTI)

Az elmúlt három nap alatt német és olasz csapatok közös akcióval elfoglaltak egy fontos szovjet vasuti csomópontot, véres veszteségeket okozva az ellenségnek. A szovjet állásokat felgyölyösítve, sikerült a védőzárakat áttörni és a természetes akadályokat, köztük több folyót leküzdeni. A helység elfoglalása nagyjelentőségű, mert pályaudvaráról négy igen fontos vasuti vonal ágazik szét. (MTI)

helyről nyert értesülés szerint német harci gépek szerdán délelőtt a Ladogavon elsüllyesztettek egy ötszáz és egy ezer tonnás szovjet szállítógőzöst. Német bombázók újabb támadást intéztek Odessza kikötője ellen. Raktárházakat és hadifontosságú épületeket gyújtottak fel. A hadsereg tevékenységét támogató repülők több harcikocsit és motoros járművet pusztítottak el. (MTI)

Berlinből jelentik (NTI): A keleti arcvonalon előrehaladó hadműveletek folyamán a légierő nagyobb kötelékei kedden a Fehér-tenger felé vezető vasutvonalakat is támadták. A vasutvonalakat több helyen megszakították, több vonatot szétromboltak. Három német gép egy támadó 22 gépből álló szovjet kötelékből hat gépet lőtt le. A többi elűzte és saját veszteség nélkül sértetlenül tért vissza támaszpontjára. (MTI)

Uj feladatokra készültek fel a magyar seregtestek

A Magyar Távíráti Iroda jelenti: A Donec mentén folyó hadműveletekben a szövetséges erők újabb fontos pontok kézbevételevel megteremtették a folyótól még nyugatra levő ellenséges erők megsemmisítéséhez szükséges feltételeket. Az e részen hátráló ellenséges csapatok mozgását a kedvezőtlen időjárás és számos közlekedő vonalnak már bekövetkezett elvágása egyre szűkebbre korlátozza. A Donec medence iparvidékének a folyótól nyugatra történő fedezése a szovjet erők számára lényegében lehetetlenné vált. A magyar seregtestek újabb hadműveleti feladatok megoldására felkészültek.

Berlinből jelentik: (NTI) Illetékes helyről közlik, hogy a német légikötelékek tegnap légi ütközetek során 39, a légháritók 7, a földön 6 szovjet gépet pusztítottak el. A szovjet tegnapi vesztesége tehát 52 gép. (MTI)

TÖBB MINT HÁROMMILLIÓ A SZOVJET FOGLYOK SZÁMA A HADJÁRAT KEZDETE óta

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A véderő főparancsnokság jelenti: Mint már különjelentésben közöltük, a vjaszmai gyűrűben körülzárt szovjet csapatokat már végleg megsemmisítettük és a brjanszki gyűrűben levő csapatok megsemmisítése is feltartóztatatlannal folyik. A foglyok száma ezzel ötszázazere emelkedett és továbbra is növekvőben van. Ezzel a hadjárat kezdete óta ejtett foglyok száma már jóval meghaladja a három milliót. Német repülőgépek mára virradó éjszaka támadták Moszkva háborus fontosságú berendezéseit. Sok találat ért hadianyaggyártó üzemeket. A találatok nyomán tüzek keletkeztek. — Egy német tengeralattjáró Gibraltárnál elsüllyesztett egy brit rombolót.

Az angol repülőgépek Nyugat- és Délnyugatnémetország felett dobtak le bombákat. Az anyagi kár csekély. A német vadászok és a légvédelem hat brit gépet lőtt le. (MTI)

NAGY GYORSASAGGAL NYOMULNAK ELŐRE A FINNEK A MURMANVASUT MENTÉN

Helsinki-ből jelentik: (NTI) A finn csapatok előnyomulása a Murmanvasut mentén nagy gyorsasággal folyik. A nyugatról és délről támadó

finn csapatok állandóan sok foglyot ejtenek és nagy hadizsákmányt zsákmányolnak. Rövidesen két újabb szovjet hadosztály küszöbölődik ki a harcokból. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai

Pannonia Grill-ben
minden este Nagygyörgy Kata
 dizőz énekel
 Vasárnap délután a PANNONIA kávéházban
Seres Jenő zenekara hangversenyez

Németországot nem lehet többé legyőzni, ha leverte a Szovjetet

Rio de Janeirióból jelentik: (NTI) Egy brazil újságíró londoni tudósításában beszámol az angol közvélemény alakulásáról a keleti harctér eseményeivel kapcsolatban. Angliában az a felfogás kezd megerősödni, hogyha a Szovjetet legyőzik, akkor Németországot többé nem lehet legyőzni. Megemlékezik arról az elégedetlenségről, amely az angol közvéleményben a brit segítségnyújtás gyengesége miatt támadt. A háború válságos ponthoz ért most az angol közvélemény szerint. Ugy érzik, hogy a szovjet leverése után nagyon kilá-

tástalanul állanak szemben a nagy katonai fölényben lévő Németországgal, amely most hatalmas nyersanyag-tartalékok birtokába jut. A közvélemény ezért nem csak a segítségnyújtást, hanem a szárazföldi támadást tartja szükségesnek, ami azonban elképzelhetetlen, mert Anglia még nem heverte ki Dünkirchent, azonkívül a Csatornán keresztül igen nehéz lenne a szállítás, végül, ami a legfontosabb, hadereje össze sem hasonlítható a német birodalom szárazföldi haderejével. (MTI)

Legválságosabb szakaszához érkezett a háború — angol vélemény szerint

Stockholmból jelentik (NTI): A londoni Daily Mail-ban Liddell Hart a Szovjet helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy az a heveség, amellyel a már 18 hete tartó harcot vívják, hatásában kétségtelenül jobban ártott a Szovjetnek, mint a németeknek. Kezdetül fogva világos volt, hogy olyan nagy arcvonalon a németek műszaki fegyvereikkel sokkal kisebb veszteséget szenvednek, mint a bolsevisták.

A Daily Telegraph katonai tudósítója szerint a Szovjet helyzete továbbra is komoly. Egyfelől az új támadás akkor kezdődött, amikor már több mint három hónapja szakadatlanul folyt a küzdelem, másfelől a német előnyomulás nagykiterjedésű és rendkívül gyors. A szovjet csapatok nemcsak a moszkvai arcvonalon szenvedtek nagy csapást, hanem a németeknek Ukrajnában is sikerült több helyen ékeket verni a szovjet

Értesítés.

Hazajöttem műhelyem vezetését átvettem. **Kelemen Mihály műköszőrüs**, Nagyvárad, Mussolini-tér 5. üzletben. Legfinomabb solingeni acél áruk raktára.

arcvonalba. (MTI)

Amsterdamból jelentik (NTI): Az angol hírszolgálat jelenti: Kétségtelen, hogy a háború legválságosabb szakaszához érkezünk. Természetesen megteszünk minden tőlünk telhetőt a Szovjetunió megsegítésére, a tényeket azonban kívánságokkal nem lehet eltörölni.

EREDMÉNYTELEN ANGOL LÉGI-TÁMADÁS NÉMET HAJÓKARAVÁN ELLEN

Berlinből jelentik (NTI): Egy német hajókaravánt váratlanul 24 angol vadász- és bombavető gép támadott meg. Mint a Német Távíráti Iroda katonai helyről értesül, a hajókaravánt biztosító német jelzőhajók 3 angol bombavetőt lelőttek. A németeknek nem volt veszteségük és a karaván elérte rendeltetési kikötőjét. Az angol bombák kivétel nélkül a tengerbe estek. (MTI)

Berlinből jelentik (NTI): Egy brit vegyes légi kötelékből Le Havre közelében a német vadászok ma délelben lelőttek három Bristol-Blenheim bombázót és hat Spitfire vadászgépet. A brit gépek megkísérelték a megszállott terület fölé való berepülést és eközben érte őket a veszteség. (MTI)

Berlinből jelentik (NTI): A szerdán délután lefőtt angol repülőgépek — mint a Német Távíráti Iroda katonai helyről értesül, — 18-ra emelkedett. (MTI)

ANGOL TÁMADÁST VERTEK VISSZA AZ OLASZOK TOBRUKNÁL

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 500-ik közleménye: Tobruknaí tegnap visszavertük az angolok ismételt támadásait, több foglyot ejtettünk és eilenséges gépjárműveket pusztítottunk el. Légierőnk Málta támaszpontjai ellen intézett eredményes támadásokat és fontos találatokat ért el. Gondai közelében lefolyt ütközetben a briteknek súlyos veszteséget okoztunk. Az ellenségnek 250 halottja maradt a csatatéren. Eilenséges repülők két ízben is támadták Benghazit. Különösen az arab negyedekben okoztak károkat. Támadták azonkívül Vala erődítmény olasz állásait is. (MTI)

Afganisztánt is megakarja szállni Anglia és a Szovjet

Berlinből jelentik: (Bud. Tud.) Londoni jelentés szerint Anglia és a Szovjetunió jegyzéket intézett az afgán kormányhoz, melyben felszólítják, hogy a hivatalos diplomáciai képviseltekhez nem tartozó német és olasz állampolgárokat utasítsák ki Afganisztánból. Az afgán kormány a válaszában előtt megvizsgálja a helyzetet. A szóbanforgó németek és olaszok számát csekélyre becsülik. Nem hivatalos adatok szerint alig haladja meg a százat.

ANGOLELLENES RÖPIRATOK BAGDADBAN

Ankarából jelentik: (Stefani) Bagdadi jelentés szerint a városban britellenes röpiratokat terjesztenek. A falak tele vannak britellenes felirásokkal. (MTI)

„ÉRDEKES” EMBEREK A TULOLDALON Majszki, Stalin londoni követe

1906 augusztus 18-án a délutáni órákban, mint a tűz terjedt el Tiflis városában a hír: egy órával ezelőtt erős felfegyverzett rablóbanda támadta meg az egyik pénzszállítómányt. A szállítómányt kísérő 38 személyből 33-at a helyszínen legyilkoltak, 2-öt súlyosan. 3-at pedig könnyebben megsebesítettek. A rendőrség hamarosan fényt derít a dologra. A banda fejrőfő kétségtelenül megállapítják, hogy nem más, mint Dsugasvili József, a hírhedt szocialdemokrata vezér, a ma hírhedt Stalin.

Arról, hogy a banda két falazóját Mose Wallach Finkelsteinnek és Izidor Mózes Steinmannnak hívták, hallgat a rendőrségi krónika. Stalin választása nem véletlenségből esett Finkelsteinre és Steinmannra; Stalin nagyon is jól ismeri mindkettőjük ravaszágát és ügyességét, nem is csoda, évekkel ezelőtt együtt dolgoztak már a keleti marxista összeesküvő társaságban. Ismeri múltjukat, tudja milyen becsvágy fűti őket és teljesen tisztában van gondolkodásukkal. Finkelstein és Steinmann együtt játszottak a berlini gettó utcáiban.

Hogy miből élnek, az Stalin előtt is titok, nem is törődik ilyesmivel, arról azonban, hogy a tífliasi „eset” után jól fognak élni, tisztában van.

A tífliasi rablómerénylet után a két barát útja elválik. Teljesen elvesztik egymást szem elől. Finkelstein egy keleti cukorgyár igazgatója lesz és — mi tagadja — minden tekintetben kifogástalan „burzsoá” életet él. Steinmann azonban eltűnik. Miért és hová — senki sem tudja. Hogy tíz éven át mit csinált, merre jár, azt titokzatos homály fedi. 1917 márciusában azonban egész váratlanul Szentpéterváron tűnik fel.

Egy tévelygő bocsánatot nyer

Kerenszki annakidején győzelme után a szentpétervári Tauriszi-palotában propagandaközpontot létesített, melynek az lett volna a feladata, hogy a háborúnak az antant oldalán való folytatását népszerűsítse; az irodákban egy köpcös zsidó székel és hangzatos felhívásokat fogalmaz az orosz parasztsághoz, annak ellenére, hogy soha falut sem látott. Itt azonban mindezzel éppen úgy nem törődnek, mint azzal sem, hogy a parasztok Steinmann úr stílusgyakorlatai már csak azért sem olvassák el, mert nem tudnak olvasni.

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkeretezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.

Telefon: 19-13

Amidőn Kerenszki a hatalmat a bolsevikieknek átadja, a propaganda központ is feloszlik természetesen Steinmann úrból egyik napról a másikra Majszki lesz, éppen úgy, mint Apfelbaumból Zinovjev, vagy Rosenfeldből Kamenew.

Boldogan öleli keblére rég nem látott barátját Finkelstein, aki időközben a széphanzású Litvincovra változtatta nevét. Együtt mennek Uritzki, azelőtt Uri elvtársához és egyben hit-oroszukhoz, a szentpétervári cseka-főnökhöz, hogy meggyőzzék: Steinmann úr nemcsak nevet változtatott, hanem elveket is és „politikai eltávolítását”, azaz Kerenszki támogatását szívből sajnálja. Uritzki két fajroknát meleg pártfogással ajánlja be Csicserinél, a Szovjetköztársaság

akkori külügyi népbiztosánál, aki néhány évig saját hivatalában foglalkoztatja őket, majd Steinmann-Majszki urat Helsinkibe küldi követségnek. Új hivatalában Majszki érdemes „diplomáciai” működést fejt ki: minden erővel segíti a finn kommunista pártot, számolatlanul szórja a rubelt a felforgató tervek szolgálatában álló elemek támogatására és nap-után tanácskozik Kusinnel, a finn kommunisták vezérével, aki otthonosan jár-kezel a szovjetkövetség épületében. Amint Finkelstein barátja a külügyi népbiztos székbe kerül, Londonba küldi Majszkit nagykövetség. Ettől kezdve Majszki úr az angol király unokatestvére, a cár gyilkosainak képviselőjében nem egy ünnepélyes alkalommal ürítette pezsgőspoharát az angol királyok egészségére.

Ujabbán már a londoni templomokat is meglátogatja taktikázásból és ultimátumszerű segélykérésekkel szórakoztatja a felette izgatott angol közvéleményt.

GAZDASÁGI ÉLET

Gondoskodni fogunk arról, hogy a liszt- és kenyérelosztás zavartalan legyen

Losonczy István közellátási államtitkár rádióbeszéde a gazdaságszolgálatok és gabonafelhasználók érdekeivel szemben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Losonczy István közellátásügyi államtitkár, szerdán este 12 óra 10 perckor rádióbeszédet intézett a gazdaságszolgálatokhoz, melyben többek között a következőket mondotta:

„Az elmúlt gazdasági évben nagy nehézségekkel kellett megküzdünk. Az akkori közellátásügyi miniszter kénytelen volt a háztartásban tartható készletek nagyságát megszabni és a felesleg igénybevételeit az egész ország területén elrendelni. Ennek eredménye nem volt teljesen kielégítő. Liszt- és kenyérhány mutatkozott, amelyen csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett segíteni. Hogy az elosztásban zavarok ne legyenek, arról a lehetőség határain belül gondoskodni fogunk. A termelő a tényleges szükségletet megterhatja és felhasználhatja. Feleslegét azonban október 31-éig a Hombárnak kell vételre felajánlania. Aki az október 31-iki határidő után jutott gabonához, az is köteles a birtokbajutástól számított 30 napon belül beszállítani feleslegét.

Tudvalevően október 31-ike után felajánlott gabonáért a bizományos már az árkormánybiztos által megállapított árnál tíz százalékkal kevesebbet fizet.

A termelőnek elsődendő érdeke tehát gabonafeleslegét a határidő lejáratá előtt vételre felajánlani. Akik gabonafeleslegüket elrejtik és nem szolgáltatják be, azok gabonáját elkobozzuk. A közellátási hatóságok a beszállítási határidő letelte után minden gabonatulajdonost egyenként köteleznek az elszámolásra. Így tehát az eldugott készletek ügyis napvilágra kerülnek.

Országunk éppen úgy, mint a többi európai állam, most döntő óráit éli és élet-halál harcát vívja. Nem kívánhat senki kivételes bánásmódot. Ezért az egyenlő elbánás elve alapján feleslegét mindenki köteles leadni. Sajnálatos állapotot állapítom meg, hogy a felesleg beszállításának igen sok gazdaság még nem tett eleget, pedig a rendelkezésre álló idő már rövid. Ezért egyelőre kérő szóval forduló minden gazdasághoz, hogy siessen a kormányzat segítségére és legsürgősebben jelentkezzen a Hombár bizományosoknál felajánlani készletét, mert nem szeretném, ha csalódnék a magyar gazdák áldozatkészségében és a kormányzat kénytelen volna szigorú eljárásról tolyanodni.

Marosvásárhely keresztény kereskedői mozgalmát indítottak a zsidó tulsúly leküzdésére

Marosvásárhelyről jelentik: A keresztény kereskedők egyesülete a felzárkózás ota kemény harcot vív a mértéken felül elhatárolódott zsidósággal. A katonai közigazgatás alatt megindult az a folyamat, amely a város lakosságának csak 12 százalékát kitevő, de a jövedelmező foglalkozások több mint 70 százalékát magának le-

foglaló zsidóság visszaszorítására törekszik. Igaz, hogy a polgári közigazgatás élére került régi gondolkozású vezetők nem adják meg azt a támogatást, amely ebben az életfontosságú kérdésben szükséges lenne és ezért nagyon nehézkesen halad előre az átváltás ügye, a keresztény kereskedők egyesülete azonban mindent megtesz,

Burgonya

Hagyma, fokhagyma szükségletét idejében szerezze be. A legelőcsőbb napi áron szállít

Tóth

gyümölcs- és zöldségkereskedése
Nagypiactér.

hogy a megszállás alatt semmibevett jogait érvényesítse és a sáskamódra reátelepülő zsidóság további nemzetpusztításait megakadályozza.

Erdemes megemlíteni, hogy Marosvásárhely főterén, a Széchenyi-terén, bár száznál jóval több üzlet van, csak harminc a keresztény. Egyébként a névsor egyéb adatai is érdekesek. Ezek szerint keresztény cipőkereskedő van egy, építőanyag kereskedő egy, kalapkereskedő egy, magkereskedő egy, nyersbőrkereskedő egy, szikvizgyár egy temetkezési intézet egy, óras és ékszerész kettő, szűcs és szőrmekereskedő kettő, tűzifakereskedő három, könyv- és papirkereskedő három. De ezeknek nagyrésze is a tavaly ősz óta nyitott üzletet. Mintha csak irmagnak volnának keresztény kereskedők ebben a magára hagyatott, elidegenített magyar városban, amely a Dandaeák idején valóságos kicsuszott a magyarság kezéből.

Remélhető, hogy a keresztény kereskedők akciója nyomán megszűnik Marosvásárhelyen a türehtetlen zsidó uralom.

Tíz évre adómentesek az erdélyi árvíz sújtott lakosság új házai

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az erdélyi árvíz által rombadöntött lakóházak helyére emelt épületeket tíz évi adómentesség illeti meg. Feltevé, hogy az új épület terjedelme megfelel a régi épületnek. Ha az új lakóházat clyan helyre építik, ahol azelőtt épület nem állott, akkor az új házat 15 évi adómentesség illeti meg. A házadómentességgel természetesen együtt jár a rendkívül, pótlékok alól való mentesség is. Itt említjük meg, hogy a visszatért keleti és erdélyi országrészekben a román pénzügyi hatóságok a megszállás éve alatt gyakran önkényesen keltették a házadómentességet. A legkülönbözőbb ürügyeket ragadták meg, hogy a magyar őslakosságot az újonnan emelt épületek esetében járó kedvezményektől megfosztják. Ez az eljárás idővel odavezetett, hogy a kisebbségi sorsban élő magyarok már nem is kérték ezt a kedvezményt. Értésülés szerint a pénzügyminiszter most olyan rendelet kiadását tervezi, amely orvosolja ezeket az igazságtalanságokat. oly módon, hogy az érdekeit épületeknek, illetve tulajdonosoknak megadja a jogot, hogy a házadómentességet utólag is kérhesék.

Helyet az ifjuságnak

A Katalikus Legényegylet október 15-én, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel tartandó szüreti bálján kerül színre ez a hangulatos és kedves 3 felvonásos vígjáték, teljesen új díszletekkel. A bál keretében még tombolával, sok más meglepetéssel kedveskedik a rendezőség. A szindarabok sikerét Szabó József rendezésében Szalay Ica, Kiss János, Galambos Gyula és Hesz Zlemér főszereplők biztosítják. Mindenkinek szeretettel vár a rendezőség.

A magyar-bolgár barátság ünnepnapjai Budapesten

A két nép sorsközösségéről beszélt pohárköszöntőjében Magyarország és Bulgária minisztereinek. „Közös volt az igazságunkba vetett hitünk és közös az akaratunk a bennünket ért méltánytalanságok kiküszöbölésére“

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesten tartózkodó Filov bolgár minisztereinek és külügyminiszter a déli órákban feliratkozott a Kormányzó Ur Ófömlétségének és a Fömlétség Asszonyánál, majd látogatást tett Bárdossy minisztereinél és külügyminiszternél, később Hóman vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Délután négy órakor megkoszorúzták a Hősök Emlékművét, ünnepélyes keretek között.

A Kormányzó Ur Ófömlétsége délután öt órakor fogadta Filov minisztereinek és ez alkalommal átnyújtotta neki arcképet.

AMTI jelenti: Filov Bogdán bolgár minisztereinek, közoktatásügyi miniszter és felesége tiszteletére Hóman bírált vallás- és közoktatásügyi miniszter és felesége szerdán délután a Gellért-szállóban ebédet adott. A Hősök Emlékének megkoszorúzása és a kormányzó kihallgatás után Bárdossy minisztereinek, majd Hóman miniszter viszonzották Filov minisztereinek és közoktatásügyi miniszter látogatását a Dunapalotában.

ESTEBÉN A BOLGÁR VENDEGEK TISZTELETÉRE

A MTI jelenti: Bárdossy László minisztereinek és külügyminiszter és felesége, Filov Bogdán bolgár minisztereinek és közoktatásügyi miniszter és felesége tiszteletére szerdán este fél kilenc órakor a minisztereinek palotában ebédet adott. Az estében nagyszámu előkelőség jelent meg.

Az ebéd keretében Bárdossy minisztereinek meleghangu pohárköszöntőben üdvözölte bolgár kartársát s a többi között ezeket mondotta:

A TÖRTÉNELEM MINDKETTŐNKNEK KEMÉNY NEVELÉST ADOTT

— Régi szilárd és életerős barátság érzelmei tűzik egybe népeinket. Ez a barátság melyen benne gyökerezik népeink tudatában és áthatja lelkiségük gondolatvilágát. Aitg van a világon két másik nép, melynek történelme olyan sorozatos párhuzamot alkotott volna, mint a mi két népünké. A történelem mindkettőnk kemény nevelést adott. A szabadságért és függetlenségért, a tűzhely és hazai rög védelméért vívott elkeseredett harcok hosszu egymásutánja ez a történelem. A párizskörnyéki békekötések nehéz sorsközösségbe kötötték bennünket. E rendszer erőszakos tervei a levegőt is el akarták tőlünk venni, azért, hogy e térségben idegen elemek hatalmi vágyai élhessék ki szabadon magukat. Nehezek voltak az erre következő évtizedek, de megőrnü nem tudtak bennünket.

Ez a sorsközösség szorosán összekovácsolta a magyar és bolgár nemzetet, de ugyanakkor még sokkal többet is teremtett, a mi sorsunk közösségét hoztáforrasztotta a két nagyhatalom, Németország és Olaszország sorsközösségéhez, régi bevált barátainkhoz,

kik a velünk történt igazságtalanságokat és a mi szenvedésünket a magukénak érezték. Ez a közösséa te-

remtette meg az európai népeknek a jogon és méltányosságon alapuló új igazságos béke együttműködését. Meggyőződése, hogy ez a kapcsolat népünket még közelebb hozza egymáshoz és hogy azok az örömteljes köteleességek, melyeket ezáltal magunkra vállaltunk, békés, munkás jövődőt biztosítanak nepeinknek.

Filov, bolgár minisztereinek és közoktatásügyi miniszter a pohárköszöntőre a következőkben válaszolt:

SENKI SEM VARHATTA TÖLUNK, HOGY TÁMOGATJUK A VILÁGHÁBORU UTANI HELYZET ÖRÖKÖSSÉ TETELÉT

Filov bolgár minisztereinek a pohárköszöntőre a következőkben válaszolt:

— Különös örömmre szolgál, hogy e látogatásom alkalmával kicseréljük annak a kulturális egyezménynek megerősítő okmányait, mely Magyarország és Bulgária között ez év februárjában Szófiában létrejött. Az újabb időkben Magyarország és Bulgária között a barátságot még jobban megszilárdította a világháboru folyamán a fegyverbarátság és a háboru utáni években viselt egyformán ne-

héz sors.

Közös volt szilárd hitünk az igazságunkban és közös az a megrendíthetetlen akartunk is, hogy kiküszöböljük az erőszakkal ránk mért méltatlanságokat. Az a szilárd elhatározás, hogy azoknak a hatalmaknak az oldalára álljunk, akik az újrendezésre törekednek, magától értetődő mindenki számára, aki csak részben is ismerős a mi viszonyainkkal.

Senkisé várhatta tőlünk, hogy támogatást nyújtunk a világháboru végén teremtett helyzet örökössé tételéhez, mely elemi jogaink teljes semmibevételét jelentette. Nálunk lelkesedéssel fogadták ezt az elhatározást, mert szemünkben nyilvánvaló volt, hogy ezzel népünk számára megnyílnak a lehetőségek, hogy saját állami életüket szabadon kialakítsák, egyidejűen nyugodtan fejlődjenek és emeljék jólétüket. Ezért különösen szerencsésnek érzem magam, hogy üdvözölhetjük itt egymást, mint akik csatlakoztunk az egyezményhez, melynek célja a népek közötti megértés és együttműködés korszakának megnyitásával jobb és igazságosabb rendet életbeléptetni Európában.

Roosevelt új támadási arcvonalat szervez Japán ellen

Tovább folytatja japánellenes politikáját a washingtoni kormány

Tokióból jelenti: (NTI.) A Domei Iroda szemére veti az Egyesült Államoknak, hogy kétszínű taktikát követ. A Konoye üzenet átnyújtása óta 49 nap telt el mégis a japán-amerikai tárgyalások főpontjáról, nevezetesen a csendesóceáni nyugtalanítások okainak megvizsgálásáról mindeddig csak feltevésekig jutottak. Ezzel szemben a feltevések azt igazolják, hogy az Egyesült Államok állhatatosan folytatja japánellenes politikáját. — Az Egyesült Államok Anglia és a Szovjetunió bevonásával új támadási arcvonalat szervez Japán ellen. (MTI.)

Washingtonból jelenti: (NTI.) Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma a brooklyni kikötőben lefoglalt a szovjetnek szánt 18 repülőgépet, to-

vábbi három megrakott repülőgépet és repülőfelszereléseket. A lefoglalt hadianyag értéke több mint egymillió dollár. (MTI.)

A TENGELYT HIDEGEN HAGYJA AZ AMERIKAI HAJÓK FELFEGYVERZÉSE

Rómából jelenti: (Stefani) Az észak-amerikai hajók felfegyverzéséről szóló washingtoni elhatározás semmiféle benyomást nem gyakorol a tengelyhatalmakra. Az észak-amerikai gőzösök már eddig is hadihajók kíséretében haladtak és az utóbbiaknak már eddig is parancsuk volt a tüzelésre. Hogy az ágyuk a kísérő, vagy a kísért hajón vannak-e, az csak alaki kérdés, a lényeg ugyanaz. (MTI)

300 ezer pengő értékű lábbelit loglaltak le Debrecenben a zsidó kereskedőknél

Debrecenből jelenti: A m. kir. Kereskedelmi Hivatal debreceni kirendeltsége most készült el a zár alá vett zsidó tulajdonú képező lábbelikészlet leltárával. Eszerint összesen 300.000 pengő értékű lábbelit zároltak, illetve loglaltak le a zsidó keres-

kedőknél. Ebből a hatalmas mennyiségű lábbeliből mintegy 250.000 pengő értékű utalványköteles bőrtalpu lábbeli. A leoglalt cizómennyiséget hét debreceni keresztény kereskedőnél osztják szét. — Követendő példa!

Schlegelberger német államtitkár Kolozsvárra érkezett

Kolozsvárról jelenti: (MTI.) Schlegelberger államtitkár a német birodalmi igazságügyminisztérium vezetője szerdán este Kolozsvárra érkezett. Az államtitkárral együtt utazott Radocsay igazságügyminiszter, Antal István dr. államtitkár és Ghéczy Dénes dr. államtitkár, valamint a Schlegelberger államtitkár kíséretében levő két magasrangú német birodalmi jogi személyiség és a magyar jogi élet több vezető személyisége. A pályaudvaron Inczedy-Joksmann Ödön főispán, Keledy Tibor polgármester, Vékás Lajos az itélőtábla elnöke és a kolozsvári német konzul fogadta az előkelő vendégeket. Schlegelberger államtitkár szerdán este a Keledy polgármester által tiszteletére adott vacsorán vett részt Radocsay miniszter társaságában.

Groszné szerenkivül cipőjegyet kap...

Egyik olvasónk az alábbi panaszát emelte szerkesztőségünkben:

A közéleti hivatal cipőjegyet osztályánál ma is, mint rendszeren, közel száz ember ácsorgott, hogy igénylapját cipőjegyre váltsa be. Hosszas és türelmes várakozás után végre bejutottam a szobába s már majdnem redm került a sor, amikor megjelent egy hölgy s mintha nem is cipőigénylési ügyben járt volna, egyenesen a belső hivatali helyiség felé tartott. Itt rövidesen partfogóra tett szert, mert néhány perc múlva egy hivatalnoknő jött ki a belső szobából a cipőjegy kiadáshoz, átnyult az asztal előtti várakozók között a kezelő tisztviselőnőhöz és ezekkel a szavakkal tett eléje egy igénylő lapot:

— Kérem ezt Groszné önnagyságának azonnal megcsinálni.

Erre én, — folytatta panaszának előadását olvasónk, — többekkel együtt kifogást emeltem ez ellen az eljárás ellen, mondván, hogy Groszné „önnagysága“ csak most érkezett s így nem lehet az ő ügyét korábban elintézni, mint azokét, akik legdrágább munkáidejüket feláldozva türelmesen álltak itt a sorban. A tisztviselőnő azonban mégis elintézte Groszné ügyét, engem pedig megfenyegetett, hogy ha okvetellenkedek, akkor nekem egyáltalában nem ad cipőjegyet.

Ehhez a panaszhoz az a tiszteletteljes megjegyzésünk van, hogy az ilyen kivétel-csinálásnak a közéleti hivatalban nincs helye. A cipőjegyet igénylők egyformán álljanak be a sorba, akár személyesen, akár megbízottak útján, bármi legyen is a társadalmi állásuk. Azt pedig, hogy a Grosznék még mindig kiváltságokat élvezzenek, módjukban álljon tisztviselőnk igényberétével jelforgatni a kezelés rendjét és háttérbe szorítani keresztény magyar polgárokat, fokozott mértékben kifogásolnunk kell, mert ez olyan elégedetlenségekhez vezethet, amelyekre a mai viszonyok között semmi szükség sincsen.

Belvárosi mozgóban

Háry János

A legnagyobb magyar film. Páger, Dajka M. Bárczy K., Maklár, stb.
Pazar rendezés, ötlet, humor az 56 tagú zenekart Kodály Zoltán vezényli.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Csütörtökön utoljára**Leányvásár**

a legnagyobb magyar operettfilm
Szelezky, Sárdy, Kiss Manyi, Latabár, Vaszary, Bilicsi, stb.

Karády Katalin
egyetlen idei filmje**Ne kérdezd ki voltam!**

Egy fiatal lány története. aki akarata ellenére a „végzet asszonya” lesz az elébe scdródó férfiak életében, de még a mocsár legmélyén is megőrzi tisztaságát.

Bemutató pénteken az APOLLOBAN

Casino mozgó, Katolikus Körben. Telefon: 18-48.
Muráty Lili, Páger és Turay gyönyörű vígjátéka**VÉGRE**

vidám játék a szerelemmel.

TUDJA-E ON?

- ... hogy 1474-ben Baselben egy kakas tojást tojt? A szigorú svájciak a hagyományokat lábbal tipró kakast boszorkányság címén halálra ítélték és nyilvánosan elégették.
- ... hogy Korzika szigetén az özvegy férfiak három-négy évig, az özvegy nők egész életükön gyászolnak?
- ... hogy Belgiumban olyan nagy a sörfogyasztás, hogy a lakosság minden tagjára, a csecsemőket is beleszámítva, évi 240 liter sör esik?
- ... hogy az európai ember bőre Egyiptomban rövid tartózkodás után piszkosbarna, Abessziniában bronzvörös, az arab tengerparton fákó szürke, Szíriában betegesen fehér, az arab sivatagban világosbarna, Szíria hegyvidékein pedig élénkpiros színt ölt?
- ... hogy a denevérek orra és szeméi környékén zsirmirigyek vannak, melyeknek váladékával ebredés után, azaz alkonyatkor szárnyai finom bőrét bezsirozza, hogy hajlékonyabbá tegye? A denevér tehát „olajozó kannáját” állandóan magával hordja.
- ... hogy a halaknak nemcsak a szájukban, hanem testük egész felületén elszórva is vannak izlőidegvégződéseik? A hal tehát zsákmányát már előbb élvezni tudja, mielőtt megkaparintotta volna.
- ... hogy 1463-ban Dániában olyan kemény tél volt, hogy még a tarkasok is elmenekültek.
- ... hogy a szervezett iarcéri tudósítás intézménye Olaszországban már a 15. század közepén megvolt. Az 1451/52 évi milánó-velencei háborúban Jacopo Piccinio velencei hadvezér írhadiszállásán Gianonio Porcello de Pandoni író hivatalos megbízást kapott, hogy szerkesszen jelentést a háború lefolyásáról. A feladatot az író közmegelegedésre oldotta meg, sőt buzgalmában annyira ment, hogy az ellenséges hadvezér méltatásáról sem feledkezett meg. Francesco Sforza, a milánóiak hadvezére a barátságos lépésre előzékenységgel válaszolt és készséggel bocsátotta Pandoni rendelkezésére a szükséges adatokat.
- ... hogy Giovanni Mosso humanista író a 16. században Isten büntetésekként a világ elpusztulásával fenyegette meg Piacenza háziasszonyait, akik minden hatósági intézkedés ellenére sem akartak felhagyni a betölt: telhalmozással.

A kereskedő rögtöni hatállyal felmondhatja az üzletbérletet és kártérítést követelhet, ha hozzájárulása nélkül a háztulajdonos ugyanazon szakmabelinek ad ki üzlethelyiséget

A Magyar Tudósító jelenti: Ugyanazon szakmabeli kereskedőnek egy házban való üzletnyitásával kapcsolatban felmerült kérdésben a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a következő szakvéleményt adta:

— Nincsen olyan ipari közigazgatási jogszabály, amely általában megtiltana, hogy ugyanazon cikket áruló kereskedők egy házban bérleljenek üzlethelyiséget. Budapest székesfőváros lakbérleti szabályrendelete azonban intézkedik ezirányban és kimondja, hogy az utcára nyíló ipari

vagy kereskedelmi célokra bérelt helyiség bérlője mind a határozott, mind a határozatlan tartalmú bérletét rögtöni hatállyal felmondhatja és a bérbeadótól a rögtöni hatályú felmondás következtében előállott kárának megtérítését követelheti, ha írásbeli hozzájárulása nélkül szakmájához tartozó ipar vagy kereskedés gyakorlására a bérbeadó a bérleményt magában foglaló épületben ugyanarra az utcára nyíló helyiséget ad bérlőre.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei: SZABÓ ILONKA A LAMMERMOORI LUCIÁBAN

Ma, csütörtökön este nagy zenei élményben lesz része a nagyváradi zenekedvelő közönségnek. Viszontláthatja illetve hallhatja tavalyi kedvencét, Operaházunk büszkeségét, a tüneményes hangú szopránt: Szabó Ilonkát, mégpedig olyan operában, amit Váradon soha elő nem adtak: a Lammermoori Lucia címszerepében, Donizetti ragyogó művében. Több operaházi kedvenc jön még le Budapestről: dr. Dalnoky Viktor, Rácz Tilda, Szóts D. Péter és a remek tenorhangú Liantas Constantin, az ismert görög származású énekes. Szirmay Reginald és Kürts Károly sem ismeretlenek már Váradon.

A 45 tagú zenekart Szathmáry karnagy állította nagy gonddal össze. A helyárok csak mérsékelten emeltek.

— **Fiatalság bolondság.** Pénteken este premierbérletben ismét nagy operett-slágerrel kedveskedik az igazgatóság a közönségnek. Ekkor kerül bemutatásra a legmulatságosabb pesti operett siker, a Fiatalság bolondság, teljesen új díszletekkel és ruhákkal. A darab csupa derű, kacagás. Aki 3 órán át nevetni akar, az siessen jegyét biztosítani a Fiatalság-bolondságra, mely szombaton este, vasárnap este is műsorban van Radnóthy Évával, Jurik Julcsival, Bartók Juliával, Tanayval, Kozmával, Solymosyval a vezetőszerepekben. A darabot Kozma Andor ren-

dezi, aki ezuttal, mint rendező is be fog mutatkozni.

— **Szombaton délután** a katonazenekar más elfoglaltsága miatt a színlapon hirdetett Vigőzvegy helyett a nagysikerű Herczeg darab, a Hid kerül színre olcsó helyárrakkal, fél 4 órai kezdettel.

— **Becskereki menyecske első olcsó helyáras előadása** vasárnap délután lesz, a ragyogó premier-szereposztásban. Jegyekről ajánlatos lesz előre gondoskodni.

— **Vigőzvegy**, ez a csodás, szép muzsikájú Lehár operett megy hétfőn este az Iskolánkivüli Népművelődési Bizottság rendezésében.

A Népművelési Bizottság színházi előadásai során október 19-én, hétfőn este 8 órai kezdettel Lehár Ferenc örök szép muzsikájú operettje, a Vigőzvegy kerül bemutatásra. Egységes helyárok: földszinti és páholyülés 1 P, erkélyülés 50 fillér, állóhely 30 fillér. Jegyek elővételben a Népművelési Bizottság titkári hivatalában (Hitler Adolf-u. 15.), hétfőn este a színházi pénztárnál válthatók.

Az esti előadások pontosan 8 óra 5 perckor kezdődnek!

SZIGLIGETI EDE „CIGANY”-A — FILMEN

Szigligeti Ede egyik leghíresebb és legnépszerűbb népszínműve a Cigány, amelyet Tóth Elekkel játszottak legutoljára a Szigligeti Színházban. A Cigány most filmre kerül. A népszínmű-

vet Deésy Alfréd írta át filmre s ő is rendezi. Deésy Alfréd a világháború első éveiben a Szigligeti Színház drámai művésze volt s még a néma film korában került Pestre. A filmjudozásban első nagy filmszerepét játsza Zimonyi Márta, aki Rózsi alakját eleveníti meg. A többi főszerepeket Rózsabegy Kalmán, Pataky Jenő, Adorján Éva, Bili csi Tivadar és Dajbukát Ilona játsszák.

Prága két városnegyedének lakóitól elkobozták a rádiókészülékeket

Ujabb négy személyt ítéltek halálra hazaárulás és rongálás miatt

Prágából jelentik: (NTI) Prága két negyedének lakói hatósági intézkedés következtében kötelesek rádiókészüléküket beszozáltatni, mivel ebben a két városnegyedben az ellenséges hírverés és suttogó híresztelés, amely nyilvánvalóan a külföldi rádióhírekre vezetett vissza, nagy mértékben elterjedt. Prága Reuth nevű külvárosában az első és második számú népiszkolát bezárták, mert a tanítók az ellenséges propaganda szolgálatában állottak. A tantestület több tagját letartóztatták (MTI)

Prágából jelentik: (NTI) A brünni rögtönítélő bíróság négy személyt hazaárulás és rongálás előkészítése miatt halálra ítél. Három vádlottat a rögtönítélő bíróság felmentett. (MTI)

RÖVIDESEN ALÁIRJÁK A BOLGÁRTÖRÖK KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

Szófiából jelentik: (NTI) A bolgártörök kereskedelmi tárgyalások befejezés előtt állanak. Az aláírás rövidesen megtörténik. (MTI)

Műsoros táncestély a MÁV alműhely nagytermében

A nagyváradi Vasutasok „Turul” Dal-, Zene- és Önképző Egyesülete az alműhely ujonnan átalakított dísztermében 1941 október hó 18-án, este fél 8 órai kezdettel táncal egybekötött műsoros estélyt rendez, melyre ezuton is meghív minden érdeklődőt.

Az estélyen közreműködnek: Szabó Károlyné, Hotorán Ducika, Jámhor József, Boros József, Kiss István, Mézáros Lajos, Héda Imre, Szűcs Rózsi, Mező Julia, Mező Margit, Sarkady József, Schádi Mihály, Baranyi József, Schmausz János, Aaracs Béla, Akurátnj Andrásné.

A zenekart vezényli: Vincze László.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkszámánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**HŐSI HALÁLT HALT GÖRING
 TÁBORNAGY UNOKAÖCCSE.** Budapest, a Pest jelenti Berlinből: A csütörtök reggeli berlini lapok közlik Göring Péter gyászjelentését. A birodalmi tábornagy 20 éves unokaöccse hősi halált halt az Anglia elleni légi harcban. Egy német vadászraj tagja volt. Két testvére szintén a repülőknél szolgált.

**A DÉLVIDÉKET HORVÁTOR-
 SZÁGI FÁVAL LÁTJÁK EL.** Budapest, a Pest írja: A Délvidék fát rendkívül szegény. A szerb megszállás alatt horvátországi fát használtak ezen a vidéken. A Délvidék tűzifaelállításának biztosítására a kormány úgy intézkedett, hogy a Horvátországgal folyó tárgyalás során a Délvidéknek is biztosítanak nagyobb mennyiségű tűzifát.

A NAGYVÁRADI M. KIR. ÁLLAMI MUNKAKÖZVETÍTŐ HIVATAL felhívja az igazolt hadigondozott (hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, hadirokkantalt eltartó családtag), valamint az igazolt tűzharcos munkakeresőket, hogy e minőségüket igazoló okmányaikkal f. hó 20-án, hétfőn A-tól E-ig; 21-én, kedden F-től L-ig; 22-én, szerdán M-től R-ig; 23-án, csütörtökön S-től Z-ig betűvel kezdődő vezetéknevek, nyilvántartásba vételük végett, a megjelölt napokon 9-től 1 óráig jelentkezzenek fenti hivatalnál.

Betiltották Eckhardt Délvidéki Független Hírlapját. Makoról jelentik: (MTI) Az Eckhardt Tibor kiadásában és dr. Csorba János ügyvéd szerkesztésében megjelenő Délvidéki Független Hírlap című politikai napilap megjelölését és terjesztését betiltották, mert Eckhardt Tibort állampolgárságától megfosztották és így elvesztette azt a jogát, hogy magyar lapot adhasson ki.

**KINEVEZTEK A NŐI MUNKA-
 VEDELMI SZERVEZETEK ORSZÁGOS FELÜGYELŐJÉT.** Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A m. kir. miniszterelnök Sturm Dénes eredeit, a női munkavédelmi szervezetek országos felügyelőjévé nevezte ki.

**A KASSAI OLASZ KULTURIN-
 TÉZET TANEVNYITÓ ÜNNEPÉ-
 GET TARTOTT.** Kassáról jelenti a MTI: A kassai olasz kulturintézet szerdán este tartotta tanévnyitó ünnepségét, melyen megjelent Madarász püspök, báró Schell főispán. Pohl polgármester, valamint a kassai német konzul. Az üdvözlőbeszédet a kulturintézet igazgatója tartotta, amelyre báró Schell főispán melegszerű beszédében válaszolt.

Adományok. „Szent Antal nevében” G. F. 5 pengőt küldött jótékony célra. Az összeget Kiss Róza szegény asszony nak juttatjuk.

**Megindult a forgalom a Ferenc és a
 Ferenc József csatornákon.** Szabadkáról jelenti: (MTI) A Ferenc csatornán és Ferenc József csatornán teljes egészében megindult a forgalom. Valamennyi cukorgyár megkezdte üzemét. A cukorrépa nagyrészt a csatornán szállítják az uszályok a gyárakba.

Ünnepélyes keretek között

Kicszerélték a magyar-bolgár kulturális egyezmény megerősítő okmányait

Hóman Bálint átnyújtotta Filov miniszterelnöknek a Magyar Történelmi Társulat diszokleveleit

A MTI jelenti: Filov Bogdán bolgár miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter budapesti látogatásának egyik kiemelkedő eseménye volt csütörtökön reggel a február 18-án Szófiában aláírt magyar-bolgár kulturális egyezmény megerősítő okiratainak kicszerélése a Magyar Nemzeti Múzeumban. Filov miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter, valamint Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter aláírták az okiratok kicszereléséről szóló jegyzőkönyvet, azután Hó-

man miniszter, mint a Magyar Történelmi Társulat elnöke, átadta Filov miniszterelnöknek, a kiváló tudósnak, a Magyar Történelmi Társulat diszokleveleit. A diszoklevelet Hóman miniszter beszéd kíséretében nyújtotta át. A megjelentek a beszédet lelkes tapsal fogadták. Filov miniszterelnök Hóman németnyelvű beszéde után néhány meleg szóval mondott köszönetet. Szavait szintén lelkes taps fogadta. Azután megtekintették a könyvtárat és a gyűjteményeket.

Filov miniszterelnök látogatása a bolgár iskolában

A MTI jelenti: Filov bolgár miniszterelnök Hóman miniszter társaságában a bolgár és magyar előkelőségek kíséretében ma délelőtt a Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészeti kárában a szláv filológiai tanszék látogatta meg, hogy megtekintse a tanszék keretében a közelmúltban létesített bolgár intézetet. Innen Hóman miniszter társaságában a Német-utcai bolgár iskolába ment. Az iskolát 45 növendék látogatja, budapesti bolgár kereskedők és iparosok gyermekei. Filov miniszterelnök különös örömmel vette tudomásul, hogy a bolgár gyermekek saját nyelvükön mindig nyugodtan tanulhatnak. A tanulókhöz intézett beszédében hangzott, hogy Bulgáriát a leg-

nagyobb hállára kötelezte Magyarország iránt az, hogy abban az időben, amikor Bulgáriának kevés barátja volt, Magyarországot mindig barátjának vallhatta. Ezt sohasem fogják elfelejteni és a bolgár nép mindig hállás lesz ezért.

— Nagy barátaink — mondotta a miniszter — Németország és Olaszország jelenleg őrjási küzdelmet vívnak a neuillyi és a trianoni, valamint a többi párizskörnyéki békeszerződés ereszakos következményeinek megsemmisítéséért. Nehéz időköt élünk, de ebben a küzdelemben egymás iránti szeretettel és odaadással dolgozunk a jobb jövő megteremtéséért.

**OLASZORSZÁGBAN IDEIGLE-
 NESEN BETILTOTTÁK A SZÖVET-
 FEHERNEMŰ ÉS CIPŐ ÁRUSITA-
 SÁT.** Rómából jelenti (MTI): Az olasz hatóságok a legszigorubbán örködnek, hogy a kereskedők ki ne járshassák a kormány rendeletét, amellyel ideiglenesen megtiltotta a szöv. fehérnemű, cipő és harisnya-félék árusítását. A legtöbb üzletben már befejezték a készletek leltározását. A testületi minisztérium megállapítja a pontértékeket, minek alapján a fogyasztó közönség megkapja a cipő- és ruhajegyeket, melyek előre láthatóan 90-100 pont értékűek lesznek személyenként.

**FELAKASZTOTTAK UJVIDEKEN
 TÖBB SZOVJETKÉMET.** Budapestről jelenti: (MTI) Az Ujvidékre kiszállt m. kir. honvéd törvényszék hét kém bűnygyében tartott rögtönítélő ítéletét. A vádlottak a Szovjetunió érdekében katonai vonatkozású kénkedést végeztek. Valamennyi vádlottat köztársasági halálra ítélték. A honvéd vezérkar főnöke Pavlovics Vera és Larkin Lajos vádlottak halálbüntetését kegyelemből 12, illetve 15 évi fegyházra változtatta át. A többi elítélten a halálbüntetést szerdán reggel végrehajtották.

Temetés. Kovács Árpád pincér 50 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Steinberger kápolnában. (Erdélyi „Concordia”).

Széchenyi István emlékének hódol vasárnap Nagyvárad iparossága

Nagyvárad iparossága vasárnap délután az első közmívelődési előadás keretében hódol gróf Széchenyi István emlékének. Október hó 19-én, délután 5 órai kezdettel tartja meg a tervbevevett előadásorozat bevezető ünnepélyét az Ipartestület dísztermében, amelyen dr. Hlatky Endre főispán mondja az ünnepi beszéde. Az ünnepély műsora a következők:

1. Magyar Híszkegy. Előadja a Református Kór Dalkara Béczy Ernő vezényletével.
2. Darabont Gyula ipartestületi elnök üdvözlő a vendégeket és megnyitja az ünnepélyt.
3. Szabó Károly ipartestületi elnök beszéd a kultúr-előadás-sorozat céljáról és jelentőségéről.
4. Régi nóta, híres nóta... Előadja a Református Kór Dalkara. Vezényel Béczy Ernő.
5. Dr. Hlatky Endre főispán ünnepi beszéde.
6. Szózat. Éneklő a Református Kór Dalkara. Vezényel Béczy Ernő.
7. Dr. Olasz Vilmos, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára záróbeszédet mond.
8. Himnusz. Éneklő a Református Kór Dalkara. Vezényel Béczy Ernő.

RÁDIÓ

Szombat, október 18.

- 6.0 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek, közlemények, étrend és hanglemek.
- 10.20 Kazinczy első erdélyi látogatása. Rexa Dezső előadása.
- 10.45 Mit nézzünk meg? A Mithras-emlékeket a Nemzeti Múzeumban Ismerteti Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Fohász. Himnusz.
- 12.10 Melles Béla zenekara. Vezényel: Vincze Ottó.
- 12.30 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
- 13.30 Hanglemek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Pertis Pál cigányzenekara.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 16.45 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Magyar Revü Táncczenekar.
- 18.00 Központi antenna-berendezés. — Kádár Géza posta-segédmérnök műszaki előadása.
- 18.25 Debussy: A tenger, szimfonikus költemény. (Conservatoire Zenekar, vezényel Coppola. Hanglemes.)
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Zenéi részletek a Naplopó című operetből. Zenéjét Kulinyi Ernő verseire szerelte és a Rádió zenekarat vezényli Marthon Géza. — Rendező Kiszely Gyula.
- 20.20 A Janus Pannonius Társaság irodalmi estjének közvetítése a pécsi vármegyei háza díszterméből a Társaság 10 éves fennállásának évfordulója alkalmából.
- 21.10 Operett, revü- és filmzene. Közvetítés a német birodalmi rádió műsorából. Hangfelvétel.
- 21.40 Hírek.
- 22.15 Beszkart-zenekar. Vezényel Müller Károly.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
- 23.15 Vidák József cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

„MAGYAR LAPOK”-at kávéházakban és vendéglőkben kérje

Biharmegye és Nagyvárad szociális ismeretterjesztő előadásokat rendez

Bihar vármegye és Nagyvárad thj. város 1941. évi október 21-től kezdődőleg szociális ismeretterjesztő előadássorozatot rendez. Az előadássorozat ünnepélyes megnyitása október hó 21-én d. u. fél 5 órakor lesz a Városháza közgyűlési termében. Az előadásokat folytatólag október 22-én, 23-án, 24-én és 25-én d. u. fél 5 óráig tartjuk a Városháza közgyűlési termében. Az előadássorozatban délelőttönként Nagyvárad thj. város Szociálpolitikai ügyosztályában, Bihar vármegye Közlölet Szövetkezetének irodájában, valamint a vármegye és Nagyvárad thj. város területén helyszíni kiszállások keretében ismertetjük a szociális munka gyakorlati kivitelét. Az előadásokhoz a hallgatóság részéről hozzá lehet szólni.

Az előadások és az előadók

Oktober 21-én d. u. fél 5 órakor ünnepélyes megnyitás. Tartják vitéz dr. Nádányi János Bihar vármegye alispánja és dr. Soós István Nagyvárad thj. város polgármestere. Orsz. Népi és Családvédelmi Alap célkitűzése és szervezete. Előadja dr. Dalló Gyula tanácsnok. Közlölet Szövetkezet működése. Előadja dr. Mátyi Ferenc vm. II. főjegyző.

Oktober 22-én d. u. fél 5 órakor. Társadalmi munkaerők hivatása az Országos Népi és családvédelmi Alap tevékenységében. Előadja dr. Füst Molnár Sándor szociális szakelőadó. A munkaközösségek szervezése és gyakorlati feladatai. Előadja Nádasy Ilona vm. szoc. gond. Környezettanulmányok készítése, gondozásbavétel. Előadja Kovács Jolán városi szoc. gondozó.

Oktober 23-án d. u. fél 5 órakor. Megélhetésben veszélyeztetett családok segélyben, illetve juttatásban részesítése. Előadja Óváry Gyula vm. Közlölet Szövetkezeti igazgató. Hogyan működhet közre a munkaközösség a gyermekvédelmi munkában? Előadja dr. Heinrich Béla m. kir. tisztifőorvos. Gyermekotthonok. Előadja Ekker Józsefné zöldkeresztes védőnő. Hogyan szervezzük meg a nyári és téli állandó napközi otthonokat. Előadja dr. Csetényi Gyula m. kir. tisztiorvos. Napközi otthonok szervezete és felügyelete. Előadja Nádasy Ilona vm. szoc. gondozó.

Oktober 24-én d. u. fél 5 órakor: Föld- és állattartás. Előadja Martos Gyula m. kir. gazdasági felügyelő. Városszéki telepek műszaki gondozásbavétele. Előadja Palcsik Sándor városi mérnök. Vármegyei telepek gondozása. Előadja dr. Mátyi Ferenc II. főjegyző.

Oktober 25-én d. u. fél 5 órakor: Különbség és összefüggés a karitatív-munka, a hivatalos szegényügy és az Országos Népi és Családvédelmi Alap

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

munkája között. Előadja dr. Barcsay Károly vármegyei tiszti főügyész. A tanfolyam bezárása. A záróbeszédet tartja a vármegye részéről Czifra Kálmán főispán, Nagyvárad thj. város részéről dr. Hlatky Endre főispán.

SPORT

Törekvés—Miskolc—Diósgyőr birkozóverseny Nagyváradon

(Nagyvárad.) A nagyváradon sport életében új állomást s talán további fejlődést jelent az a verseny, amely vasárnap este fél 6 órakor kezdődik a Kereskedelmi Csarnokban.

A versenyen a Törekvés birkozó mérkőzése erejüket Miskolc és Diósgyőr országos nevű legjobbjaival.

A Törekvés birkozó most erős edzésben és kiűnő kezekben vannak. Ennek eredményei minden bizonnyal megmutatkoznak a vasárnapi versenyen is. A verseny elé nagy érdeklődéssel tekintenek a birkozó sport hívei és minden bizonnyal kiváló sportcsemegében lesz részük.

A vasárnapi mérkőzés osztályzata

(Nagyvárad. Eredmény: 7:0 (3:0) Gólszerző: Sárvári, Fuszek, Haláti, Fuszek, Bodola, Sárvári, Sárvári.)

A NAC óriási fölényben játszott. A WM-rendszer főpróbája kitűnően sikerült a váradiaknak.

NAC: Solymosi 2, Szurgyi 3, Dom-

ján 2, Krasznai 2, Juhász 1, Deményi 3, Fuszek 2, Haláti 3, Sárvári 2. Bodola 2, Tóth III 1 = 23.

SZVSE: Papp 3, Domonkos 4, Varga 2, Kalocsai 3, Balogh 3, Sebők III 4, Korányi II 2, Bakos 4, Péli 4, Halasi 4, Tihanyi II 2 = 35.

Nagyvárad utcáinak végleges elnevezése

Az utca neve:	(7) Volt román név:
327. F-6. Lukács György	" Nicolae Zsiga
328. D-8. Luther Márton	" Bogdan Petriceicu Hasdeu
329. F-8. Madách Imre	utca Strada Printul Mírcea
330. D-8. Madár	" Pasarilor
331. D-6. Madrid	" Madridului
332. D-8. Magyar	" Tudor Vladimirescu
333. C-8. Gr. Mailáth Gusztáv	" Piata Iosia felső része
334. G-9. Malom	Strada Vasile Lucaciu
335. F-10. Mátyi Ádám	" Gala Galaction
336. E-4. Marconi	" Marconi
337. K-9. Margit	" Margaretei
338. L-12. Máramaros	" Maramuresului
340. E-4. Maros	" Dambovita
341. H-10. Matrona	" E. Martone
342. G-8. Mátyás király	út Calea Victoriei
343. G-4. Méhes	" Strada Albinelor
344. H-10. Méliusz Juhász Péter	" Calea Munteniei és Dr. Popa Gheorghe
345. K-5. Mélyárok	út Calea Luncei
346. Mérnök	" Strada Inginerilor
347. C-8. Mester	" Őszi telep 47, 66 és 70. sz. utca
348. E-5. Meszes Püspök	" Ovidiu
349. F-8. Mészáros Lázár	" Pictorul Grigorescu
350. F-9. Mezey Mihály	" General Mosoiu
351. L-1. Mező	" Nucului
352. E-4. Michel Angelo	" Michel Angelo
354. B-7. Miklós	" Őszi-telep 58. számú utca
355. E-6. Mikszáth Kálmán	" Gen. Holban és Mihail Sorbul
356. D-6. Milánó	" Milano
357. D-4. Mindszent	" Mehedinti
358. C-8. Mocsár	" Baltii
359. F-4. Mogyoró	" Fagului
360. K-9. Mohács	" Udriste Nasturel
361. E-9. Dr. Moskovits József	" Dr. Moskovits Iosif
362. K-9. Muhi pusztá	" E. Ferri
263. F-7. Munkácsi Mihály	" Dr. Victor Babes
364. E-4. Munkás	" Muncitorilor
365. H-10. Murok	" Nicolae Matei
366. I-8. Muskáti	út Calea Radu Greseanu
367. F-8. Benitto Mussolini	tér Piata Mihai Viteazul
368. D-4. Nádányi	" Strada Prof. Vasile Bogrea
369. F-10. Nádasy Ferenc	" Vaparului
370. D-4. Nagy Lajos király	" Marton Manó
371. E-8. Nagy Sándor	" Aurel Lazar
372. F-10. Nagyatádi Szabó István	" Dimitrie Lascu
373. M-1. Nagyenyed	" Salcamilor
374. G-6. Nagyitce	" Negustorilor
375. I-7. Nagysötétági	út Calea Adevarului si Apusului
376. F-17. Nagyürögdi	" Banulescu és Nojoridului

Szolgáltatás gyógyszertárak:

Dr. Rátz Rezső „Magyar Korona” gyógyszertára, Hitler Adolf-utca 1.

Dr. Raáber Árpád „Szent István” gyógyszertára, Széles-utca 50.

Kain Eszter „Aranyas” gyógyszertára, Szent László-tér 6.

Révész Lajos „Orangyal” gyógyszertára, Gróf Teleki Pál-utca 42.

Mihályi Lajos „Oroszlán” gyógyszertára, Mussolini-tér 14.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalékos kedvezmény

Lakás

Egy utcai szoba és két udvari box irodának azonnal kiadó. Csiba Lajos, Bémer-tér 4. I. 574

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használatra üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, ókszer, javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Ebédelő, modern, kifogástalan állapotban eladó Rákóczi-u. 22. trafikban. 569

ARANYAT magas áron veszek
EZÜSTÖT Haslinger ékszerész
BRILLIÁNST Rákóczi-ut 8.

Patak-u. 2, négy szobás magánház sürgősen eladó. Ertekezhetni Szent János-utca 73. hat órától. 575

Mindennemű arany ékszer és ezüst tárgyak vasárlása és eladása. Mészáros-u. 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Sürgősen eladó központban 3 szobás magánház. Több magánházak, bérházak, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Szent János-u. 6. 572

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben)

Biztos megélhetést nyújtó üzem eladó. Cim a kiadóban. 570

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek. Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben)

Különléle

Tacks munkásokat felvesz. Benick házicipő üzeme, Petur Bán-utca 4. (Csillagváros). 573

Fűszer szakmában gyakorlott ügyes, jobb családból való keresztény leányt azonnal felveszünk. Cim a kiadóban. 571

Villanyserelő, ki motorok kezelésében gyakorlattal bír és tekerésselésen kívül javításokat önállóan eszközöl, iteni iparvállalattól felvételre kerestetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóban adandók le. 580

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.